Den černých koček připadá na 17. srpna

17.08.2026

Úvod

Očekáváte nějakou špatnou událost, když vám černá kočka přeběhne přes cestu?

Dnes obracíme svoji pozornost k černým kočkám – zvířatům, která si v různých kulturách vysloužila pověst nositelů smůly i štěstí. U nás je hluboce zakořeněná představa, že černá kočka přes cestu znamená neštěstí. I když samotná barva srsti samozřejmě nemá s povahou ani „štěstím“ kočky nic společného, podobné představy mohou ovlivňovat i to, jak lidé kočky vnímají při výběru zvířete z útulku. Někteří provozovatelé útulků uvádějí, že černé kočky jsou méně oblíbené a čekají na adopci v útulku déle než kočky s jiným zbarvením.

Kde se tedy pověst černých koček vzala?

Historie

Ve starověkém Egyptě měly kočky významné postavení a byly spojovány s bohyní Bastet, která byla zobrazována v kočičí podobě. Kočky byly považovány za posvátné a jejich vyobrazení i mumie patří k výrazným dokladům jejich kulturního významu v tehdejší společnosti.

Ve středověké Evropě se naopak kočky, zejména černé, postupně dostávaly do spojení s čarodějnictvím a se samotným ďáblem. K významným historickým pramenům patří bula papeže Řehoře IX. Vox in Rama z roku 1233, která popisuje údajný heretický rituál, jehož součástí měla být démonická černá kočka. Domnělými čarodějnicemi byly často ženy, které žily osaměle a kočky jim dělaly společnost. Kočky byly v tomto temném období naší historie pronásledovány a zabíjeny.

Pověry

Legendy a pověry o černých kočkách se vrůzných částech světa liší.

V Japonsku jsou černé kočky spojovány se štěstím a svobodným ženám mají přitahovat dobré nápadníky.

Ve Velké Británii a Skotsku jsou černé kočky považovány za symbol prosperity a štěstí. U britských rybářů se například věřilo, že kočka v domácnosti může přinést jejich šťastný návrat z moře.

U nás se traduje, že pokud nám černá kočka zkříží cestu, stane se neštěstí nebo nám přinesou smůlu.

Vlastnosti

Černé kočky se svými vlastnostmi nijak zásadně neliší od koček jinak zbarvených. Barva srsti sama o sobě neurčuje, zda bude kočka přítulná, temperamentní, plachá nebo společenská.

Majitele může černá kočka občas překvapit jiným způsobem: dokáže dokonale splynout s tmavým prostředím. A když zavře oči, stává se téměř neviditelnou. Přinejmenším do chvíle, než otevřete dveře ledničky nebo nasypete granule do misky.

Genetika

Za černé zbarvení srsti na úrovni B-lokusu odpovídá gen TYRP1. U koček existují 3 varianty na tomto lokusu, které ovlivňují tvorbu černého, čokoládového nebo skořicového pigment. Černá varianta je vůči variantám pro čokoládovou a skořicovou barvu dominantní.

Výsledný odstín srsti ovlivňuje také gen D. Dominantní varianta D umožňuje plnou intenzitu zbarvení, zatímco recesivní varianta d způsobuje jeho zesvětlení – z černé tak může vzniknout modrá, z čokoládové lila a ze skořicové plavá.

Do zbarvení významně zasahuje také gen O, který je vázaný na chromozom X. Jeho varianta může způsobit rezavé zbarvení. U kocourů, kteří mají pouze jeden chromozom X, proto může být srst buď rezavá, nebo nerezavá. U samic se kombinace variant O a o může projevit želvovinovým zbarvením.

Dalším významným genem je W. Jeho dominantní varianta může potlačit tvorbu pigmentu v srsti, takže kočka je celá bílá bez ohledu na genetický základ jejího původního zbarvení.

Černobílé kočky nevznikají jednoduše „smícháním“ genu pro černou a genu pro bílou barvu. Bílé skvrny souvisejí především s genem S pro bílou skvrnitost. Výsledek je proměnlivý – od několika bílých chlupů či malé náprsenky až po kočku, která je převážně bílá.

Černá barva a plemena

Bombajská kočka je plemeno vyšlechtěné tak, aby připomínalo malého černého pantera. Podle standardu CFA má mít jednolitě černou srst, černý nos i polštářky tlapek a zlaté až měděné oči.

Černé zbarvení se vyskytuje také u řady dalších plemen, například u britské krátkosrsté, perské, mainské mývalí, norské lesní, evropské krátkosrsté, orientální krátkosrsté, sphynxe, devon rexe, cornish rexe nebo amerického curla.

Závěr

Pokud budete vybírat kočku z útulku, nenechte se odradit její barvou. Černá srst není známkou špatné povahy ani smůly. Možná právě v podobě černé kočky na vás čeká ten nejlepší životní společník.